



РЕПУБЛИКА БЪЛГАРИЯ
КОНСТИТУЦИОНЕН СЪД

О П Р Е Д Е Л Е Н И Е

София, 25 юни 2002 г.

Конституционният съд в състав:

Председател: Христо Данов

Членове: Георги Марков

Димитър Гочев

Тодор Тодоров

Неделчо Беронов

Маргарита Златарева

Васил Гоцев

Румен Янков

Живан Белчев

Пенка Томчева

при участието на секретар-протоколита Росица Топалова разгледа в закрито заседание на 25 юни 2002 г. конституционно дело № 11/2002 г., докладвано от съдията Васил Гоцев.

Производството е по чл.149, ал.1, т.2 от Конституцията.

Делото е образувано на 30 май 2002 г. по искане на 57 народни представители от XXXIX Народно събрание за установяване противоконституционността на чл.35, ал.1 и 5, чл.43, ал.5, чл.57, ал.5, чл.59, ал.5, чл.60, ал.5, чл.68, чл.69, чл.88, ал.2, чл.109 от Закона за защита на класифицираната информация /обн.ДВ, бр.45/30.IV.2002 г./, както и на § 37 от Преходните и заключителни разпоредби на същия закон.

В искането се сочи, че § 37 от ПЗРЗЗКИ противоречи на чл.41 и 57, ал.1 от Конституцията, тъй като с отмяната на Закона за достъп до документите на бившата държавна сигурност и бившето Разузнавателно управление на Генералния щаб /обн. ДВ, бр.63/1997 г., бр.89/1997 г., бр.69/1999 г., бр.24/2001 г. , бр.52/2001 г./ се нарушава гарантираното от Конституцията /чл.41/ основно право на гражданите за търсене и получаване на информация, което е утвърдено и с други международни актове, по които Република България е страна.

Твърди се, че непосочването в чл.35, ал. 1 и 5 от ЗЗКИ, че е публичен регистърът, който трябва да води Държавната комисия по сигурността на информацията за материалите и документите, съдържащи класифицирана информация, представляваща държавна или служебна тайна също така нарушава правото на гражданите да бъдат информирани. От друга страна това лишавало гражданите и юридическите лица практически от достъпа до защита по особен ред, като се сочи нарушен чл. 56 от Конституцията.

Поддържа се, че с чл.43, ал.5 ЗЗКИ, според който при оттегляне на даденото писмено съгласие на едно лице да бъде проучено за надеждност във връзка с достъп до класифицирана информация, то няма право за срок от една година да кандидатства за заемане на длъжност или изпълнение на конкретни задачи свързани с работата с класифицираната информация, се нарушава чл.48 от Конституцията, който гарантира правото на труд. Текстът бил и в несъответствие с Конвенция № 111 относно дискриминацията в областта на труда и професиите от 1958 г., по която Република България е страна, и с Европейската конвенция за защита правата на човека и основните свободи. Не била предвидена също така и процедура за обжалване и защита по съдебен ред за лицето на което не е разрешен достъп до класифицирана информация, което противоречало на чл.56 от Конституцията.

В противоречие с чл.120, ал.2 от Конституцията се смята, че са и чл.57, ал.5, чл.59, ал.5, чл.60, ал.5, чл.68, чл.69, чл.88, ал.2 и чл.109 ЗЗКИ, с разпоредбите на които се изключва правото на обжалване на административните актове, отнасящи се до достъп и отказ за достъп до класифицирана информация и защита на правото на лицата, които се засягат от тях.

Както се посочи искането е основано на чл. 149, ал. 1, т. 2 от Конституцията. Никъде не е казано, че се позовава и на чл. 149, ал. 1^а, т. 4 от Конституцията и не се иска признаване на несъответствие с някои от разпоредбите на ЗЗКИ с общоприети норми на международното право или с международни договори, по които България е страна. Споменатите на места международни актове и договори имат по-скоро характер на допълнителна аргументация на изложените доводи. Съгласно чл. 22, ал. 1 ЗКС съдът макар да не е ограничен с посоченото основание с несъответствие с Конституцията има право да се произнесе само по направеното искане. А както вече се посочи искане по чл. 149, ал. 1, т. 4 от Конституцията няма.

Искането е направено от лица, които са оправомощени да сезират Конституционния съд съгласно чл.150, ал.1 от Конституцията. Спазени са изискванията на чл.17, ал.1 и 2 от Закона за Конституционния съд, както и чл. 18 от ПОДКС.

Конституционният съд намира, че искането е допустимо и трябва да се разгледа по същество.

Предвид предмета на искането и материята, която се урежда Конституционният съд смята, че следва да бъдат конституирани като заинтересувани страни по делото: Народното събрание, Президентът на Република България, Министерският съвет, министърът на вътрешните работи, министърът на отбраната, Върховният касационен съд, Върховният административен съд, главният прокурор, Националната разузнавателна служба, Националната служба за сигурност,

Държавният архив, Комитетът по правата на човека, Съюзът на репресираните в България след 9 септември 1944 г., Българският хелзинкски комитет, Съюзът "Истина", Фондация "Програма достъп до информация" и Българската лига за правата на човека.

Затова и на основание чл.149, ал.1, т.2 от Конституцията и чл.19, ал.1 Конституционният съд

О П Р Е Д Е Л И:

Допуска за разглеждане по същество искането на 57 народни представители от XXXIX Народно събрание за установяване на противоконституционността на чл. 35, ал.1 и 5, чл.43, ал.5, чл.57, ал.5, чл.59, ал.5, чл.60, ал.5, чл.68, чл.69, чл.88, ал.2, чл.109 и § 37 от Преходните и заключителни разпоредби на Закона за защита на класифицираната информация /ДВ, бр.45/30.IV.2002 г./.

Конституира като заинтересувани страни по делото Народното събрание, Президента на Република България, Министерския съвет, министъра на вътрешните работи, министъра на отбраната, Върховния касационен съд, Върховния административен съд, главния прокурор, Националната разузнавателна служба, Националната служба за сигурност, Държавния архив, Комитета по правата на човека, Съюза на репресираните в България след 9 септември 1944 г., Българския хелзинкски комитет, Съюза "Истина", Фондация "Програма достъп до информация" и Българска лига за правата на човека.

Преписи от искането и настоящето определение да се изпратят на заинтересуваните страни, които могат в 14 дневен срок да представят своите становища, а препис от настоящето определение да се изпрати

на подателите на искането, които в същия срок могат да представят допълнителни съображения в негова подкрепа.

Председател:

Христо Данов